

dant Baneanlæg som f. Eks. fra Holsted Station til Holsted By — et selvstændigt Baneanlæg paa noget over en Fjerdingsvejs Længde er dog vistnok Grænsen for, hvad der overhovedet er tilladeligt at tage med paa en Jernbanelov. Det er muligt, at det ikke er det ringeste af det hele, men jeg vil dog mene, at naar man er kommen dertil, kan man ikke godt komme længere.

Det er selvfølgelig gaaet her, som det altid gaar, naar man skal søge at faa mange Hoveder under een Hat, man har faaet en Mængde heterogene Ting under mange forskellige fra hverandre afvigende Regler bragt ind i dette Lovforslag. Jeg maa jo indrømme — og det maa vi alle indrømme —, at vor Jernbanepolitik her i Landet har egentlig aldrig lidt af for megen Konsekvens. Vi have i en Række Aar, i de sidste 30—40 Aar, kørt frem og tilbage fra det ene System til det andet og om igen og om igen. Og endelig grebe vi saa for 14—15 Aar siden til det Princip, man nu atter har delvis forladt, nemlig at bygge dels Statsbaner med et Tilskud fra den paagældende Egn og dels Privatbaner, hvortil Staten yder Halvdelen — det var det Princip, vi etablerede i 1894. Nu er man imidlertid inde paa en ret betydelig Modifikation af hele dette System, idet man nu har taget sig paa et Arbejde, som jeg for øvrigt anser for overordentlig vanskeligt: at opstille en graderet Skala for Tilskuddene. Det er muligt, at det kan være forsvarligt og retfærdigt at gøre dette, men det er klart, at det maa berede en hel Del Vanskeligheder, ikke alene for Ministeren, men ogsaa for det Udvalg, som skal fastslåa denne Skala, idet det er selvfølgelig, at enhver især mener at faa for lidt i Forhold til sine Naboer. Det er umuligt paa denne Maade at gøre alle tilpas, og det staar for mig som tvivlsomt, om man ikke hellere skulde være bleven ved det, som dog var et Stykke af et Princip, at sige: Halvdelen! og kun i ganske enkelte Tilfælde afvige derfra. Nu er man kommen dertil, som det vil ses af Ændringsforslag Nr. 29 til § 9, at man har en lang Række af forskellige Størrelser af Tilskud, som sikkert — det have vi ogsaa hørt i Dag — ikke ville vække Tilfredshed overalt.

Jeg skal i denne sene Aftentime kun gøre nogle faa Bemærkninger om enkelte Ændringsforslag til de mange Privatbaner, og der vil jeg navnlig bringe det ærede Udvalgsflertal en Tak for Ændringsforslaget under Nr. 21, da jeg deri ser en Tilkendegivelse af, at den Paastand, jeg frem-

satte ved 2den Behandling, ikke er funden ubeføjet, nemlig at der er noget mærkværdigt i, at man bryder de morsøske Baner af, før de komme ud til Enden af de gamle Postrouter, ud til Færgestederne. Jeg takker for, at dette Ændringsforslag er fremsat, og jeg nærer endnu Haab om, at det ogsaa skal lykkes at føre det igennem, da der er et Flertal i Udvalget, som har foreslaaet det. Jeg har ganske vist hørt i Aften, at den højtærede Minister ikke mener at kunne gaa ind paa det, men hans Argumentation forstaar jeg i alt Fald ikke. Jeg kan ikke indse, at det skal kunne være et Statshensyn at tage, at der ikke fra nogle Kommuner, som ligge ovre paa den anden Side af Vandet, ydes et Tilskud. Det er jo naturligt, at de Kommuner, som skulle have Gavn af det paagældende Jernbaneanlæg, yde Tilskud til Anlægget, men hidtil har det dog ikke været saadan, at man er gaaet til helt andre Egne og har forlangt Tilskud ogsaa af dem. Naturligvis skal Thisted Amt i sin Helhed yde Tilskud til Baneanlægget, men det ydes af Amdtsraadet, og jeg synes ikke, man kan forlange noget Tilskud af de forskellige Kommuner ovre i Thy, da de ikke faa noget Baneanlæg. Naar Turen kommer til dem, tror jeg ikke, at Kommunerne paa Mors ville yde Tilskud til de thylandske Baner.

Der er et andet Hensyn, som det forekommer mig, det laa meget nær for den højtærede Minister at tage i dette Spørgsmaal. Jeg kan ikke se, at Ministeren har fyldestgjort sin Pligt overfor Statskassen derved, at han har, som han mener, afværget en forøget Udgift derved, at han nægter at yde Tilskud til det Par Stumper, som Forslaget under Nr. 21 gaar ud paa at tilføje til de morsøske Baner. Jeg kan ikke indse, at Ministeren derved har værget Statskassen paa en saadan Maade, som den bør værges, idet det er indlysende, at naar disse mærkelige krøllede Baner paa Mors ikke skulde have anden Betydning end blot at drage noget mere af Oplandet paa en nem Maade ind til Nykøbing, er der virkelig en saa ringe Statsopgave forbundet med disse Baneanlæg, at det simpleste var at sige: Ja Børn, ville I have de Baner, saa lav dem selv. Naar Statskassen skal yde et betydeligt Bidrag, forekommer det mig rimeligt, at Staten tager Hensyn til, at det kommer ikke alene den allersnærvreste Del af det paagældende Landdistrikt til gode, men at der ogsaa fremmes Bekvemmeligheder og andre Formaal for de tilgrænsende Egne, idet det